

3. Shrnutí a závěry

U dotazovaných rodičů převládá spokojenost se školami, které jejich děti navštěvují. Klíčovými faktory pro pocit spokojenosti je férovost školního hodnocení a komunikace školy s rodiči. Právě ta ale může představovat slabinu některých škol, protože přibližně 40 % rodičů dostává informace o svém dítěti ze školy jednou za 3 měsíce nebo ještě méně často. Více než třetina rodičů dále uvedla, že jim škola neposkytuje informace o silných stránkách jejich dětí. Tato zjištění poukazují na nutnost posílení komunikace škol s rodiči. Oblast komunikace s rodiči je zároveň považována za jeden z klíčových faktorů pro zlepšení spravedlivosti ve vzdělávání.

Za další rizikový faktor lze označit vysokou míru angažování rodičů v domácí přípravě dětí. Téměř polovina rodičů uvádí, že dětem v pátém ročníku pomáhali s přípravou alespoň třikrát týdně, děti mají nezdárka úkoly, kterým nerozumí. Tyto údaje vypovídají o tom, že část zodpovědnosti za zvládnutí školní látky je přenesena ze školy na rodinu. Situace představuje značné riziko pro úspěšnost vzdělávání dětí z rodin, které neposkytují pro domácí přípravu a zvládnutí učiva dostatečné zázemí. Rodičovská veřejnost přitom tuto zavedenou praxi akceptuje, nemá vliv na spokojenost rodičů se školami, kam jejich děti docházejí.

Existuje výrazný rozdíl ve vztahu ke školní docházce mezi chlapci a dívkami. Zatímco do školy chodí, podle názorů rodičů, nerado 16 % dívek, u chlapců dosahuje podíl nespokojených 41 %. Tato vysoká míra nespokojenosti představuje u chlapců do budoucna riziko pro školní prospěch a motivaci k dokončení vzdělávání. Bylo by proto potřeba zabývat se obtížnější adaptací chlapců na školní docházku na prvním stupni základní školy a v závislosti na detailním rozboru příčin podporovat postupný přechod ke školnímu režimu při nástupu k povinné školní docházce, individuální přístup k žákům a metody a formy výuky podporující vnitřní motivaci k učení.

Rozdíly mezi chlapci a dívkami v prospěchu jsou také důvodem, proč mají rodiče vyšší vzdělanostní aspirace spojené právě s dívkami. Rodiče všech vzdělanostních skupin podporují sociální mobilitu svých potomků a přejí si, aby jejich děti měli alespoň stejné nebo vyšší vzdělání než oni sami. Vyšší vzdělanostní aspirace proto spojují se svými dětmi vysokoškoláci, vysokoškolské vzdělání si pro své dítě přeje 95 % respondentů z rodin, kde má otec vysokoškolské vzdělání, oproti 16 % respondentů z rodin, kde otec završil svoji vzdělávací dráhu středním vzděláním s výučním listem.

Nadpoloviční většina rodičů uvádí, že se pro ně stává problémem financovat rostoucí nároky škol na placení školních akcí a financování pomůcek žáků. Stejně obtíže s financováním uvádějí jak rodiče, jejichž děti docházejí do spádových škol, tak rodiče, které svoje děti přihlásili do škol jiných než spádových. Těchto dětí bylo v souboru 13 % a mírně se projevil trend odvádět ze spádových škol děti vzdělanějších rodičů s vyššími aspiracemi na dosažené vzdělání.

